

In een samenleving die gegrepen is door sociale media, (internationaal) onrecht, extremisme, desinformatie en wantrouwen, lijkt een goed gesprek voeren steeds lastiger. Tegenstellingen tussen groepen in de samenleving lijken te groeien, maar is dit ook werkelijk? Leven wij tegenwoordig te veel in bubbels, komen we de ‘ander’ steeds minder tegen of zijn we als samenleving juist homogener dan ooit?

Donderdag 5 juni organiseerde een werkgroep van de landelijke Werkplaats Sociaal Domein – bestaande uit docentonderzoekers van zeven verschillende hogescholen en andere kennisinstellingen, een kenniscafé over polarisatie en vertrouwen. Op de locatie van Hogeschool Windesheim Almere waren mensen uit hele land bijeengekomen. In het kenniscafé werd de dynamiek van polarisatie geduid en vooral ingezoomd op hoe jij, juist ook als sociaal professional, hiermee om kan gaan.

Uit je bubbel

Dagvoorzitter Jaap van den Bosch (Hogeschool Inholland) trapte het kenniscafé in Almere af met het benoemen van vermeende tegenstellingen: in hoeverre en in welke mate polariseren we als samenleving? Vervolgens nam universitair docent Tjitske de Groot (Universiteit Utrecht) in haar keynote de deelnemers mee in haar onderzoek **waarin ze zoekt naar vormen om dialoog en depolarisatie te stimuleren**. Verschillende projecten passeerden de revue, waaronder het ‘Filterbubbel project’ dat zich richt op bewustwording van filtering bij scholieren. Ook besprak ze de Civinc-app; die mensen met verschillende perspectieven in gesprek met elkaar gaan over een specifiek prikkelend onderwerp. De verschillende projecten van De Groot benadrukten elk het belang van open communicatie en met haar werk maakt ze interventies die polarisatie kunnen tegengaan concreet, tastbaar en toegankelijk.

Apps en participatief theater als middel

Na de keynote volgde een interessant gesprek met alle aanwezigen waarbij theaterpedagoog Luc Opdebeek (Stichting Formaat) aansloot. Opdebeek nam ons mee in de wereld van participatief theater als middel om conflicten bespreekbaar te maken. Hij werkte onder andere met en aan tegenstellingen tussen ouderen en jongeren in Rotterdam, maar ook tussen Palestijnen en Israëli op de Westelijke Jordaanoever. Net als de verschillende projecten van De Groot laten zijn ervaringen zien dat je het gesprek aan moet gaan – hoe ongemakkelijk ook.

De rol van de sociaal professional

Na het plenaire gedeelte volgden drie workshops, gegeven door docentonderzoekers van verschillende hogescholen. Stef Dingemans (Fontys) David ter Avest (Hogeschool Inholland) en Carolien Terhorst (HAN) namen de deelnemers mee in hun onderzoek naar **de relatie tussen polarisatie en social media**. Het gesprek hierover richtte zich op hoe, als sociaal professional, om te gaan met deze geluiden en perspectieven. Jeroen

Boekhoven (Hanze) duidde in zijn workshop polarisatie in een sociaal-politieke en historische context. Boekhoven deelde zijn zorgen over de zichtbaarheid van radicale stemmen in politiek en media, terwijl de samenleving als geheel niet dusdanig verdeeld is. In de derde workshop nam Aron Leijenhorst (Hogeschool Inholland) de deelnemers mee in de wereld van anti-institutioneel gedachtegoed. Hierbij richtte Leijenhorst zich op de rol van sociaal professional in de omgang en het contact met anti-institutioneel denken.

Blijven werken aan vertrouwen

Het kenniscafé werd plenair afgesloten, waarbij kort werd teruggeblikt op de vele perspectieven en ideeën van dit kenniscafé. De werkgroep Polarisatie en vertrouwen werkt nog tot en met 2026 aan dit actuele thema. Meer weten? Neem contact op met Jeanet van de Korput, trekker van de WSD Flevoland

j.vande.korput@windesheim.nl